

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1914 kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
upplåtande av lägenheter från förra skogvaktarbostället
Åstad nr 1 i Östergötlands län.*

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 19 december 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 12, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att fem till förra skogvaktarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Åstad nr 1 i Tjällmo socken av Östergötlands län hörande lägenheter, nämligen Haglyckan, Nilsberg, Ålund och Snålängen samt en lägenhet, omfattande ägofiguren nr 123 å en i ärendet företedd karta, må, var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område, från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder samt med förbehåll om rätt för innehavare av lägenheten Snålängen att använda det lägenheten Ålund tillagda, för väg avsedda området och med rätt för innehavarna av sistnämnda båda lägenheter till utfartsväg över egendomens återstående ägor.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid en under år 1913 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1916 av förra skogvaktarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Åstad nr 1 i Tjällmo socken av Östergötlands län, vilken egendom nu lämnar 800 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av vissa lägenheter från egendomen.

Med anledning härav har domänstyrelsen i skrivelse den 3 oktober 1913 underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda förrättning ävensom övriga ärendet tillhörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren J. Stånggren över egendomen år 1913 upprättad karta med tillhörande beskrivning ävensom ett tillägg till samma beskrivning.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 1.3 mil från Prästköps järnvägsstation och 3 mil från Motala, innehåller en sammanlagd areal av 93 hektar 1.6 ar, därav 43 hektar 53.8 ar åker och tomt, 13 hektar 59 ar äng och odlingsmark, 33 hektar 68.2 ar avrösningsjord och 2 hektar 20.6 ar impediment.

För beredande av egna hem hava uppskattningsmännen föreslagit till avsöndring följande lägenheter:

Lägenheten Haglyckan, omfattande å kartan ägofigurerna nr 20—23 och 29 samt delar av ägofigurerna nr 16, 17, 19 och 30 med en areal av 2 hektar 8.9 ar, därav 1 hektar 37.3 ar åker, 19.6 ar äng och 52 ar avrösningsjord. Lägenheten, som är belägen 1 kilometer från huvudgården, är obebyggd. En del av densamma har under många år varit utarrenderad till 46-årige jordbruksarbetaren Axel Nydal, som äger stuga, bod och ladugård i gott skick belägna å den angränsande egendomen Skallebols ägor. Nydal har anhållit att få köpa lägenheten.

Lägenheten har åsatts ett saluvärde av 880 kronor, därav för växande skog 113 kronor 41 öre, och ett arrendevärde av 30 kronor.

Lägenheten Nilsberg, omfattande å kartan ägofigurerna nr 64—65a, 160 och 161 samt del av ägofiguren nr 66, med en areal av 63.5 ar, därav 25.9 ar åker, 34.1 ar äng och 3.5 ar impediment. Å lägenheten, som är belägen 2 kilometer från huvudgården, finnas stuga, bod och hemlighus tillhörande änkan Eva Lovisa Jansson.

Lägenheten har åsatts ett saluvärde av 245 kronor, därav för växande skog 13 kronor 51 öre, och ett arrendevärde av 10 kronor.

Lägenhet, omfattande å kartan ägofiguren nr 123, med en areal av 12.4 ar äng. Lägenheten saknar åbyggnader. Såsom köpare har anmält sig ägaren av lägenheten Djuphumpen A. Fredriksson. Lägenheten Djuphumpen, som är belägen 1 kilometer från ifrågavarande kronoegendoms huvudgård, innehåller omkring 11 hektar. Den å Djuphumpen befintliga ladugården är så belägen, att man ej kan komma ur densamma utan att begagna väg över berörda ägofigur nr 123.

Lägenheten har åsatts ett saluvärde av 65 kronor och ett arrendevärde av 2 kronor.

Lägenheten Ålund, omfattande å kartan ägofigurerna nr 130—152a med en areal av 9 hektar 18.3 ar, därav 8 hektar 5.6 ar åker, 1 hektar 9.2 ar äng och 3.5 ar impediment. Lägenheten, som är belägen 3 kilometer från huvudgården, är bebyggd med stuga och ladugård i mycket dåligt skick, tillhöriga kronan, men synes på grund av jordmånens beskaffenhet väl lämpa sig för småbruk.

Lägenheten har åsatts ett saluvärde av 2,325 kronor, därav för åbyggnaderna 200 kronor, och ett arrendevärde av 100 kronor.

Lägenheten Snålängen, omfattande å kartan ägofigurerna nr 153—157 med en areal av 3 hektar 79.4 ar, därav 2 hektar 59.3 ar åker och 1 hektar 20.1 ar äng. Lägenheten, som är belägen 4 kilometer från huvudgården, saknar åbyggnader. Såsom köpare har anmält sig ägaren av den angränsande lägenheten Sjötorp.

Lägenheten har åsatts ett saluvärde av 1,100 kronor, därav för växande skog 140 kronor 68 öre, och ett arrendevärde av 45 kronor.

Såsom väg till lägenheterna Ålund och Snålängen har upptagits ägofiguren nr 169 med en areal av 47.5 ar.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har biträtt uppskattningsmännens förslag.

Mot förslaget har domänstyrelsen icke haft annat att erinra än att den enligt förslaget till gemensam väg för lägenheterna Ålund och Snålängen avsatta ägofiguren nr 169 syntes domänstyrelsen lämpligare böra tilläggas lägenheten Ålund, med rätt för köpare av lägenheten Snålängen att begagna samma väg. Därjämte har domänstyrelsen föreslagit, att köpare av sistnämnda båda lägenheter måtte tillförsäkras rätt till utfartsväg över egendomens återstående ägor.

För egen del tillstyrker jag uppskattningsmännens förslag med däri av domänstyrelsen gjorda ändring och tillägg.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 17 februari 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.